

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-05-12

SBN 2025-06-17

Diarienummer SBF-2024-00604

Handläggare

Andrea Utbult

Telefon: 031-368 18 58

E-post: andrea.utbult@stadsbyggnad.goteborg.se

Stadsbyggnadsnämndens svar till stadsrevisionen för granskning av 2024

Förslag till beslut

I stadsbyggnadsnämnden

1. Nämndens yttrande till stadsrevisionen över rekommendationer från 2024 års granskning godkänns.
2. Nämndens yttrande skickas över till stadsrevisionen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Stadsrevisionen har granskat nämndens verksamhet under 2024. Den 8 april skickade stadsrevisionen över sina iakttagelser och bedömningar till nämnden i revisionsredogörelsen. Stadsrevisionen bedömer i stort att nämnden skött verksamheten på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig. I redogörelsen finns rekommendationer som revisionen vill att nämnden ska hantera för att förbättra verksamheten.

Stadsrevisionen har begärt svar från nämnden för vilka åtgärder nämnden gjort eller planerar att göra utifrån de lämnade rekommendationerna. Nämnden ska lämna svar till stadsrevisionen senast den 19 juni 2025.

Detta ärende innehåller förvaltningens kommentarer och planerade åtgärder kring lämnade rekommendationer.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Stadsbyggnadsnämnden – Revisionsredogörelse 2024

Ärendet

Stadsbyggnadsnämnden ska lämna svar till stadsrevisionen för de rekommendationer nämnden fått i stadsrevisionens granskning av nämndens verksamhet under 2024. Nämnden ska svara stadsrevisionen senast den 19 juni 2024.

Beskrivning av ärendet

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs utifrån grunduppdraget enligt reglementet, gällande lagar och författningar samt enligt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat om. Nämnden ansvar även för att ledning, styrning och kontroll i verksamheten är tillräcklig för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Nämnden har också ett ansvar för att verksamheten bedrivs inom de ekonomiska ramar som fullmäktige har gett den samt att det finns en kontinuerlig ekonomisk uppföljning och rapportering.

Stadsrevisionens uppdrag är att årligen pröva om nämnden sköter verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Utifrån revisionens granskning upprättas därefter en revisionsredogörelse.

Under 2024 har stadsrevisionen granskat stadsbyggnadsnämndens verksamhet utifrån följande områden:

- grundläggande granskning
- tillsynsprocessen
- bostadsanpassningsbidrag
- styrning och samordning av digital utveckling och förvaltning
- personsäkerhet för förtroendevalda
- högt vatten–styrning och uppföljning av Göteborgs Stads arbete med högvattenskydd
- uppföljning av tidigare års rekommendationer.

Den 8 april 2025 fick nämnden revisionsredogörelsen för stadsrevisionens granskning av 2024. I revisionsredogörelsen finns rekommendationer som revisionen vill att nämnden ska hantera för att förbättra verksamheten. Utifrån granskning av 2024 lämnade stadsrevisionen följande rekommendationer:

- Nämnden rekommenderas att vidta långsiktigt hållbara åtgärder för att hantera kösituationen när det gäller tillsynsärenden.
- Nämnden rekommenderas att vidta långsiktigt hållbara åtgärder för att hantera kösituationen när det gäller bostadsanpassningsbidrag.
- Nämnden rekommenderas att se till att processen för bostadsanpassningsbidrag ses över så att såväl den interna kontrollen som rättssäkerheten säkerställs.
- Nämnden rekommenderas att kartlägga vilka digitaliseringsprojekt som pågår inom nämndens verksamhet samt de totala kostnaderna för dessa projekt.
- Nämnden rekommenderas att konkretisera utbyggnadsplaneringen för högvattenskydd.
- Nämnden rekommenderas att stärka uppföljningen av att högvattenskyddsarbetet håller den takt som krävs för att nå målet om högvattenskydd på plats år 2040.

Följande rekommendationer kvarstår sedan 2023:

- Nämnden rekommenderas att utveckla och förtydliga hur genomförandet av översiktsplanens intentioner kan kopplas till stadens investerings- och budgetprocess.
- Nämnden rekommenderas att se över hur innehållet i översiktsplanen kan tydliggöras, i syfte att göra den lättare att förstå och använda för interna och externa användare.
- Nämnden rekommenderas att se till att detaljplane- och bygglovsärenden med potentiellt förorenade områden handläggs i enlighet med nämndens rutiner.
- Nämnden rekommenderas att säkerställa att de överväganden och bedömningar avseende förorenade områden som görs i handläggningen av detaljplaner och bygglov dokumenteras.
- Nämnden rekommenderas att utveckla de kostnads- och riskbedömningar avseende förorenade områden som görs i översikts- och detaljplaneprocessen.

Utöver rekommendationerna bedömer stadsrevisionen att nämnden skött verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Stadsrevisionen har begärt svar från nämnden utifrån vilka åtgärder nämnden gjort eller planerar att göra utifrån de lämnade rekommendationerna. Nämnden ska lämna svar till stadsrevisionen senast den 19 juni 2025.

Stadsbyggnadskontorets bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen har analyserat stadsrevisionens revisionsredogörelse. Nedan redogörs för vad förvaltningen redan genomfört eller planerar att åtgärda för de lämnade rekommendationerna.

Nämnden rekommenderas att vidta långsiktigt hållbara åtgärder för att hantera kösituationen när det gäller tillsynsärenden.

Förvaltningen har genomfört en processkartläggning av tillsynsprocessen för att visualisera arbetsflödet och skapa en bättre förståelse för olika arbetsmoment. I processkartläggningen har verksamheten identifierat flera aktiviteter för att bland annat effektivisera flödet och därmed korta kösituationen. Även i verksamhetsplaneringen har förvaltningen identifierat aktiviteter för kommande utvecklingsarbete. Aktiviteterna finns samlade i en verksamhets/utvecklingsplan där vissa aktiviteter kommer att påbörjas under 2025. Bland annat har ett strukturerat arbetssätt tagits fram för introduktion av nyanställda för att den nyanställda snabbt ska ha förutsättningar att komma in i sin nya roll och handlägga med hög kvalitet.

Förvaltningen har ett pågående arbete med att rekrytera och ersätta de medarbetare som slutade under 2024. Att verksamheten har fler medarbetare på plats bör påverka kösituationen positivt.

Nämnden rekommenderas att vidta långsiktigt hållbara åtgärder för att hantera kösituationen när det gäller bostadsanpassningsbidrag.

Förvaltningen arbetar med ett långsiktigt utvecklingsarbete för bostadsanpassningsverksamheten där flera aktiviteter ingår för att förbättra verksamheten utifrån flera perspektiv. Förvaltningen har genomfört en processkartläggning av bostadsanpassningsprocessen för att visualisera arbetsflödet och skapa en bättre förståelse

för olika arbetsmoment. I processkartläggningen har verksamheten identifierat flera aktiviteter för att bland annat effektivisera flödet och därmed korta kösituationen.

Förvaltningen arbetar med att ta fram underlag för nytt ärendehanteringssystem för bostadsanpassningen med syfte att digitalisera och effektivisera handläggningen. Förhoppningen är att ett nytt ärendehanteringssystem ska kunna upphandlas och implementeras under 2026.

Utöver processkartläggning och arbete med nytt ärendehanteringssystem pågår även andra insatser inom verksamheten för att hantera kösituationen. Verksamheten har under de första månaderna av året fördelat samtliga ärenden från 2024 och initierat flera utvecklingsarbeten. Bland annat arbetar verksamheten med att minska pappershanteringen och dubbelarbete vilket resulterat i att en digital ansökningsblankett kommer att introduceras under första halvåret 2025. Ett generellt ägarmedgivande kommer tas fram under hösten för att underlätta och ytterligare effektivisera handläggningen.

Förvaltningen har även tillfälligt resurstärkt verksamheten med projektanställningar vilka ska arbeta fram till hösten 2027. Resursförstärkningen ska både arbeta i handläggning samt underlätta pågående utvecklingsarbete.

Nämnden rekommenderas att se till att processen för bostadsanpassningsbidrag ses över så att såväl den interna kontrollen som rättssäkerheten säkerställs.

Förvaltningen arbetar med ett långsiktigt utvecklingsarbete för bostadsanpassningsverksamheten där flera aktiviteter ingår för att förbättra verksamheten utifrån flera perspektiv. I arbete med nytt ärendehanteringssystem för bostadsanpassningen ingår bland annat kravställning utifrån rättssäkerhet och hantering av personuppgifter. Genom det pågående utvecklingsarbetet för att minska pappershanteringen i verksamheten förväntas även risken kopplat till hantering av personuppgifter minska. Bland annat kommer digitala hjälpmedel användas i större omfattning vid platsbesök från och med i höst.

Förvaltningen har även initierat ett arbete med att se över verksamhetens styrande dokument för att säkerställa innehåll och efterlevnad. Bland annat pågår ett utvecklingsarbete för att säkerställa att entreprenörer och entreprenörsåtgärder hanteras rättssäkert utifrån bland annat hantering av felanmälan av dörröppnare.

Nämnden rekommenderas att kartlägga vilka digitaliseringsprojekt som pågår inom nämndens verksamhet samt de totala kostnaderna för dessa projekt.

Förvaltningen har under kartlagt pågående digitaliseringsprojekt i samarbete med övriga stadsutvecklande förvaltningar. För vart och ett av dessa projekt finns en budget för externa kostnader. Förvaltningen kommer att kvalitetssäkra kartläggningen ytterligare för att säkra rätt innehåll utifrån projekt som avslutats eller startats upp. Förvaltningen kommer även att komplettera nuvarande kalkyler med en bedömd kostnad för internt arbete för projekt. Detta gäller projekt som är av en viss omfattning utifrån fastställda kriterier.

Förvaltningen arbetar även med att ta fram en reviderad process för prioritering av digitaliseringsprojekt.

Nämnden rekommenderas att konkretisera utbyggnadsplaneringen för högvattenskydd.

Nämnden antog den 21 maj ett planeringsbeslut som syftar till att fördjupa planeringen av högvattenskydd i de mest prioriterade områdena i Göteborg, etapp 1.

Kommunfullmäktige ska fastställa planeringsbeslutet som därefter blir ett projekt inom exploateringsnämndens högvattenskyddsprogram. Förvaltningen kommer att delta i arbetet. Målsättningen med fördjupningen är att ta fram så kallade genomförandestudier samt samordna stadens olika investeringsåtgärder. När den fördjupande planeringen har ägt rum kan investeringsprojekt tydligare presenteras och tidsättas för genomförande. Denna fördjupande planering väntas pågå i cirka fem år.

Förvaltningen planerar att före år 2027 ha ett nytt planeringsbeslut klart för etapp 2 med syfte att ytterligare fördjupa planeringen. Det är först när etapp 1 och 2 har utretts som det kommer finnas en komplett bild över samtliga av stadens investeringsåtgärder.

Nämnden deltar också i kommunstyrelsen arbete med att, på nationell nivå, skapa förutsättningar för finansiering av utbyggnadsåtgärder på lokal nivå.

Nämnden rekommenderas att stärka uppföljningen av att högvattenskyddsarbetet håller den takt som krävs för att nå målet om högvattenskydd på plats år 2040.

Under 2025 kommer förvaltningen arbeta med att utveckla uppföljningen av översiktsplanen. I samband med att planeringsbeslut fattats om etapp 1 av högvattenskyddet kommer uppföljning förenklas av den fördjupade planeringen samt på sikt den färdiga utbyggnadsplanen.

Nämnden rekommenderas att utveckla och förtydliga hur genomförandet av översiktsplanens intentioner kan kopplas till stadens investerings- och budgetprocess.

Nämnden ansvarar för att skriva fram planeringsbeslut för stadsutvecklingsprojekt som överstiger cirka 300 miljoner kronor. Genom att samla stadens kostnader för stadsutvecklingen i ett gemensamt beslutsunderlag samordnas investeringsplaneringen i tid och omfattning. Det underlättar även samplanering av åtgärder och finansiering.

Förvaltningen planerar att under 2025, tillsammans med stadsmiljöförvaltningen, stärka kopplingen mellan översiktsplanens mål och andra mål inom stadsutvecklingen för att förtydliga den röda tråden mellan dessa.

I arbetet med återremissförslaget för övergripande inriktning för samordnad stadsutveckling (ÖISS) kommer de större investeringsprojekten att ingå i den gemensamma prioriteringen av stadsutvecklingen. Förvaltningen har fått politiska uppdrag att påskynda arbetet med planerna på ny bebyggelse inom Södra Änggården och Gullbergsvass, samt ta fram inriktningsbeslut för Kortedalastråket och Hjalmar Brantingsstråket. Det pågår också ett ändringsuppdrag av översiktsplanen för Södra Älvstranden. Förvaltningen har även inlett ett fördjupat utredningsarbete avseende dessa områden där bland annat finansiering och genomförbarhet kommer att belysas. Dessa utredningar kommer att utgöra en del av underlaget inför fortsatt prioritering av stadsutvecklingen.

Nämnden rekommenderas att se över hur innehållet i översiktsplanen kan tydliggöras, i syfte att göra den lättare att förstå och använda för interna och externa användare.

Förvaltningen arbetar med ändringar av översiktsplanen där samråd genomfördes under kvartal 1 2025. De synpunkter som kommit in i samband med samrådet för ändring av översiktsplanen kommer hanteras i arbetet fram till granskning.

Parallellt med ändringsuppdraget av översiktsplanen kommer förvaltningen att genomföra riktade insatser till förvaltningarna inom sammanhållen stadsutveckling för att arbeta upp en struktur där interna användare ska få ökad förståelse för översiktsplanens innehåll.

Uppföljningen av översiktsplanen kommer att utvecklas och i högre grad samordnas med uppföljningen av de av kommunfullmäktige antagna programmen; Göteborgs Stads program för jämlika livsvillkor och jämlik hälsa, Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram samt Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program.

Nämnden rekommenderas att se till att detaljplane- och bygglovsärenden med potentiellt förorenade områden handläggs i enlighet med nämndens rutiner.

Förvaltningen har förstärkt kvalitetsarbetet inom detaljplaneverksamheten. Bland annat har arbetssätt med kollegiegranskning implementerats och den interna ärendeprocessen har utvecklats för att säkra kvaliteten i handläggning av ärenden. Verksamheten kommer under hösten även förstärkas med verksamhetsutvecklare för att ytterligare stärka och säkra verksamhetens planering, uppföljning och åtgärder kopplat till kvalitet.

Förvaltningens rutiner för handläggning av bygglov vid förekomst av förorenad mark har förtydligats. Inom bygglovsverksamheten har även en särskild process tagits fram för internkontroll i syfte att kontrollera att gällande rutiner följs.

Nämnden rekommenderas att säkerställa att de överväganden och bedömningar avseende förorenade områden som görs i handläggningen av detaljplaner och bygglov dokumenteras.

Förvaltningen genomför markmiljöbedömningar i berörda detaljplaner. Överväganden och bedömningar dokumenteras i tjänsteutlåtanden och planbeskrivningar. Förvaltningen planerar att genomföra ett arbete med förtydliganden för att på ett mer enhetligt sätt lyfta och synliggöra överväganden och bedömningar i mallar för tjänsteutlåtanden och planbeskrivningar.

Förvaltningens rutiner för handläggning av bygglov vid förekomst av förorenad mark har förtydligats. Rutinerna anger att förekomst av förorenad mark ska kontrolleras i lovärenden där det kan vara aktuellt att schakta i mark. Kontroll sker i tillgängligt kartunderlag och dokumenteras i checklista i ärendet vid granskning. Därefter skickas remiss till miljöförvaltningen vilket dokumenteras i ärendet. Ärenden som har handlagts under 2024 inom områden med förorenad mark följs upp via bygglovavdelningens internkontroll under 2025. Där kontrolleras om handläggning har skett enligt gällande rutiner.

Nämnden rekommenderas att utveckla de kostnads- och riskbedömningar avseende förorenade områden som görs i översikts- och detaljplaneprocessen.

Exploateringsförvaltningen har tagit fram en kalkylmodell (Kalkyl Osäkerhet Risk Processen - KORP) för att göra samlade kostnads- och riskbedömningar. I de fall det finns känd förorenad mark i ärenden kopplat till översikts- och detaljplaneprocessen kommer detta synliggöras genom KORPen.

KORPen håller på att implementeras i översikts- och detaljplaneprocessen. Förvaltningen har, med underlag från exploateringsförvaltningen, synliggjort kostnads- och riskbedömningar i samband med planeringsbeslut. KORPen har bland annat använts i översiktsplaneprocessen med ändringar för Södra älvstranden. Modellen kommer fortsättningsvis tillämpas inom andra strategiska planeringsarbeten, för att i tidiga skeden beräkna kostnader och risker i den efterföljande planeringen. Modellen är också inarbetad i plan- och exploateringsprocessen (PLEX).

Förvaltningen kommer att, från och med juni, utbilda berörda medarbetare i KORPen. Ett utbildningspaket kommer sedan kontinuerligt erbjudas nya medarbetare på förvaltningen.

Henrik Kant

Tomas Carlsson

Stadsbyggnadsdirektör

Avdelningschef Utveckling och styrning